

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Užsienio reikalų ministerijai

2022-01-   Nr.

Kopija
Teisingumo ministerijai
Lietuvos bankui

DĖL PROCEDŪROS INICIJAVIMO PAGAL SUTARTIES DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VEIKIMO 259 STRAIPSNĮ LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU PRIEŠ ŠVEDIJOS KARALYSTĘ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – **Finansų ministerija**) kreipiasi dėl nuomonės pateikimo dėl galimo procedūros pagal sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – **SESV**) 259 straipsnį Lietuvos Respublikos vardu prieš Švedijos karalystę inicijavimo.

Iniciatyvos faktinės aplinkybės: 2017 m. rugpjūčio 31 d. Lietuvos indėlių garantijų sistemą administruojančiai valstybės įmonei „Indėlių ir investicijų draudimas“ (toliau – **Lietuvos IGS**) buvo pranešta, kad „Nordea Bank AB“ (Švedija) (toliau – **Nordea**) savo veiklą iš Lietuvos filialo perduoda AB „DNB Bank“ Lietuvoje (Luminor Bank AB). Ir nuo 2017 m. spalio 1 d. Nordea filialo Lietuvoje (toliau – **Filialas**) indėliai buvo pervesti AB „DNB Bank“ Lietuvoje (Luminor Bank AB) bei nebedraudžiami Švedijos indėlių garantijų sistemoje. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų (toliau – **Direktyva**) nurodyta, jog valstybės narės užtikrina, jog IGS turėtų tinkamas sistemas savo potencialiems įsipareigojimams nustatyti. Pažymėtina, kad IGS turimi finansiniai ištekliai turėtų būti proporcingi priimtiems įsipareigojimams. IGS turimi finansiniai ištekliai surenkami iš įnašų, kuriuos šių sistemų nariai (kredito įstaigos) turi sumokėti bent kas metus (Direktyvos 10 str. 1 d.). Tais atvejais, kuomet kredito įstaiga nebedalyvauja vienos valstybės narės IGS ir prisijungia prie kitos IGS, **įnašai, sumokėti per 12 mėnesių iki dalyvavimo ankstesnėje IGS pabaigos**, išskyrus specialius įnašus pagal 10 straipsnio 8 dalį, **perkeliami į kitą IGS** (Direktyvos 14 str. 3 d.).

2017 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos IGS, vadovaudamasi Direktyvos 14 str. 3 d., paprašė Švedijos indėlių garantijų sistemos administratoriaus Švedijos valstybės skolos tarnybos „Riksgalden“ (toliau – **Švedijos IGS**) pervesti atitinkamus 12 mėnesių įnašus už Filialo indėlius Lietuvos IGS. **Švedijos IGS atsisakė pervesti įnašus, motyvuojant tuo, kad Nordea per 12 mėnesių laikotarpį jokių įnašų nesumokėjo.** Švedijos IGS argumentavo, kad pareiga pervesti įnašus Lietuvos IGS egzistuoja, jeigu įnašai būtų sumokėti laikotarpiu nuo 2016 m. spalio 1 d. iki 2017 m. rugsėjo 30 d., tačiau įnašai iš Nordea Švedijos IGS faktiškai buvo įskaityti 2016 m. rugsėjo 30 d. (už 2016 m.) ir 2017 m. spalio 13 d. (už 2017 m.). Nors Lietuvos IGS ne kartą kreipėsi į Švedijos IGS, tačiau konkrečios Švedijos IGS surinktų įnašų už Filialo indėlius sumos Lietuvos IGS nebuvo atskleistos.

Lietuvos IGS nuomone, tokia Švedijos IGS pozicija yra nepagrįsta ir pažeidžia Direktyvą. Lietuvos IGS vertinimu, aplinkybė, kad Nordea įnašų Švedijos IGS formaliai per 12 mėnesių iki 2017 m. spalio 1 d. nemokėjo, tačiau Švedijos IGS įnašus iš Nordea už 2016 ir 2017 metus gavo, negali būti traktuojama kaip suteikianti teisę Švedijos IGS nepervesti surinktų įnašų už Filialo indėlius Lietuvos IGS. Šiuo atveju **turėtų būti vertinamas ne formalus laikotarpis, o tai už**

kuriuos konkrečius laikotarpius įnašai yra sumokėti indėlių garantijų sistemos administratoriui. Įnašų mokėjimo periodiškumas nėra abstraktaus pobūdžio, kiekvienas įnašas yra (turi būti) mokamas už konkretų laikotarpį.

Analogiška situacija susiklostė visose 3 Baltijos valstybėse, t. y. po to, kai Nordea filialų Baltijos šalyse indėliai buvo perkelti kitoms Baltijos šalių kredito įstaigoms, **Švedijos IGS nepervedė įnašų nė vienam Baltijos valstybių indėlių garantijų sistemos administratoriui.** Apie susiklosčiusią padėtį Lietuvos, Latvijos ir Estijos IGS informavo Europos bankininkystės instituciją (EBA) ir Europos Komisiją (toliau – **Komisija**).

2020 m. spalio 9 d. Lietuvos Respublikos finansų ministrui Viliui Šapokai adresuotame oficialiame Komisijos vicepirmininko V. Dombrovskio atsakyme dėl susidariusios situacijos su Švedijos IGS ir Direktyvos 14 str. 3 d. nuostatų taikymu nurodyta, kad Komisija Direktyvos peržiūros metu planuoja tikslinti Direktyvos 14 str. 3 d. formuluotę, tačiau dėl galimos teisinės rizikos bei dėl Direktyvoje naudojamų nepakankamai aiškių formuluočių nėra galimybės patenkinti Baltijos IGS skundų Švedijos Indėlių garantijų sistemos administratoriaus atžvilgiu (atsakymas pridedamas).

Taigi, įvertinusios susiklosčiusią situaciją, visos trys **Baltijos valstybės ėmėsi atitinkamų veiksmų dėl Švedijos IGS veiksmų perkeltiant Nordea Filialo indėlius į Baltijos valstybių (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) indėlių garantijų sistemas.** Lietuvos IGS nusprendė pateikti skundą Europos Komisijai administracinės procedūros tvarka. Analogišką procedūrą taip pat pasirinko ir Estijos IGS. Latvija savo ruožtu pateikė skundą prieš Švediją pagal SESV 259 str.

Lietuvos IGS skundas dėl Švedijos IGS veiksmų bei Direktyvos 14 straipsnio 3 dalies taikymo Europos Komisijai buvo pateiktas 2021 m. balandžio 9 d. Komisija oficialų atsakymą į Lietuvos IGS skundą pateikė 2021 m. rugsėjo 15 d. ir jame nurodė, kad:

– Latvijai pagal SESV 259 str. pateikus skundą prieš Švediją, **Komisija 2021 m. liepos 30 d. pateikė savo pagrįstą nuomonę**, jog Švedijos IGS netinkamai taikė Direktyvos 14 str. 3 d., kadangi veiksnys, **lemiantis įnašų paskirstymą tarp dviejų IGS, turėtų būti laikotarpis, už kurį įnašai yra renkami, o ne faktinės įnašų mokėjimų datos.** Tačiau galutinį Europos Sąjungos teisės aiškinimą šiuo klausimu turėtų pateikti Europos Teisingumo Teismas (toliau – **ESTT**).

– Atsižvelgdama į tai, kad Komisija pagal SESV 259 str. yra pateikusi pagrįstą nuomonę, Komisija tolimesnių veiksmų dėl Lietuvos IGS skunde pateiktų aplinkybių nesiims ir pažeidimo procedūros prieš Švediją nepradės.

2021 m. gegužės mėn. savo ruožtu Lietuvos Europos Parlamento narys taip pat kreipėsi į Komisiją rašytinio atsakymo dėl Direktyvos 14 str. 3 d. nuostatų taikymo. 2021 m. rugsėjo 6 d. Komisija Europos parlamento nariui pateikė Lietuvos IGS pozicijai dėl Direktyvos 14 str. 3 d. taikymo palankų atsakymą, kuriame nurodyta, **jog nustatant, kurie įnašai turėtų būti pervedami, lemiamas veiksnys turėtų būti - laikotarpis, už kurį renkami įnašai, o ne faktinės įnašų mokėjimo datos**¹.

2021 m. rugsėjo 17 d. Lietuvos IGS susisieikė su Latvijos IGS dėl esamos situacijos ginče su Švedijos IGS (kaip minėta, **Latvijos IGS analogišką ginčą su Švedijos IGS šiuo metu sprendžia pradėjusi procedūrą pagal SESV 259 str.**). Latvijos IGS informavo, kad atsižvelgiant į Komisijos pagrįstoje nuomonėje pateiktas išvadas, Latvija papildomai kreipėsi į Švediją (Švedijos IGS) dėl įnašų pervedimo ir įspėjo, jog Švedijos IGS geranoriškai nepervedant Latvijos IGS priklausančių įnašų, Latvija pagal SESV 259 str. kreipsis į ESTT. Taipogi yra žinoma, kad **Estija neformaliai konsultuojasi** su kitų Baltijos valstybių atsakingomis institucijomis **svarstydamą galimybę inicijuoti procedūrą pagal SESV 259 str.** Atkreiptinas dėmesys, jog **šiam etape Lietuvai prisijungti prie Latvijos pradėtos procedūros, kaip lygiavertei proceso dalyvei – pareiškėjai, nėra galimybių**, nes tokia teisė nėra numatyta pagal SESV.

Atsižvelgiant į Lietuvos IGS pozicijai palankią Komisijos nuomonę dėl Direktyvos 14 str. 3 d. taikymo bei kitų Baltijos valstybių atliktus veiksmus ginče su Švedijos IGS, **Lietuvos IGS 2021 m. spalio 1 d. pakartotinai kreipėsi į Švedijos IGS su prašymu pervesti Lietuvos IGS priklausančius įnašus už 2017 m. perkeltus Nordea filialo indėlius, atkreipiant dėmesį į**

¹ Plačiau žr.: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-002864-ASW_LT.html

svarbiausias Lietuvos IGS poziciją pagrindžiančias aplinkybes: 1) Komisijos 2021 m. liepos 30 d. pagrįstą nuomonę ginče tarp Latvijos IGS ir Švedijos IGS; 2) Komisijos 2021 m. rugsėjo 6 d. atsakymą raštu Europos Parlamento nariui; 3) Komisijos 2021 m. rugsėjo 15 d. atsakymą Lietuvos IGS administracinės procedūros tvarka. Tačiau Švedijos IGS iki šiol neatsakė į Lietuvos IGS prašymą pervesti Lietuvos IGS priklausančius įnašus už 2017 m. perkeltus Nordea Filialo indėlius. Praėjus keliems mėnesiams nuo minėto prašymo pateikimo datos, **darytina išvada, kad Švedijos IGS nesutinka geranoriškai (ne teismine tvarka) pervesti Lietuvos IGS priklausančių įnašų už perkeltus Nordea Filialo indėlius.**

Tad reaguodami į išdėstytas aplinkybes **manome, jog svarstyтина Lietuvos Respublikos vardu inicijuoti procedūrą prieš Švedijos Karalystę pagal SESV 259 str.** Vadovaujantis SESV 259 str. valstybė narė, kuri mano, kad kita valstybė narė neįvykdė kokios nors pareigos pagal Sutartis, gali šiuo klausimu kreiptis į ESTT. Toks inicijavimas būtų įgyvendintas laikantis 2004 m. sausio 9 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 21 patvirtintų Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių numatyta tvarka ir procedūromis.

Atsižvelgiant į rašte pateiktas faktines aplinkybes ir argumentus, maloniai **prašytume Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos pagal kompetenciją pateikti Finansų ministerijai argumentuotą nuomonę dėl galimybės Lietuvos Respublikos vardu prieš Švedijos Karalystę inicijuoti procedūrą pagal SESV 259 str.** bei kitą aktualią nuomonę reaguojant į susidariusią situaciją. Taip pat, esant poreikiui, Finansų ministerija pasirengusi suorganizuoti susitikimą ir detalesnį šio klausimo aptarimą su suinteresuotomis institucijomis.

PRIDEDAMA. 2 lapai.

VALDIS DOMBROVSKIS

EXECUTIVE VICE-PRESIDENT OF THE EUROPEAN COMMISSION

Rue de la Loi, 200
B-1049 Brussels
Tel. +32-2 295 00 00
cab-dombrovskis-contact@ec.europa.eu

Mr Vilius Šapoka
Minister of Finance
Lukiškių Str. 2
01512 Vilnius

finmin@finmin.lt

09. 10. 2020

Brussels,
JD // ap Ares(2020) s5798172

Dear Mr Šapoka,

Thank you for your letter seeking the opinion of the Commission services with regard to the purpose and correct implementation of Article 14(3) of the Deposit Guarantee Scheme Directive (DGSD)¹, in relation to the conversion of the Swedish Nordea bank's branches located in Estonia, Latvia and Lithuania into subsidiaries, which then became members of the Baltic Deposit Guarantee Schemes (DGSs) with effect on 1 October 2017. This conversion raises the issue as to whether the contributions paid by a member institution prior to the change of DGS affiliation shall be transferred to the receiving DGS, although these were paid outside the period of 12 months preceding the end of the membership due to different invoice and maturity dates.

I apologise for the delay in answering your letter. In the absence of a clear-cut solution, I asked my services to investigate whether a common solution agreeable for all parties could be reached before answering your letter.

The DGSD currently provides for a minimum harmonisation in the area of transfer of contributions. The DGSs are subject to the obligation to raise contributions on annual basis as set out in Article 10(1) DGSD. However, the DGSD is not prescriptive on when exactly during the year the contributions should be calculated, invoiced and paid. It would be for the DGSs to comply with the 12 months rule for the annual levying of the contributions by setting the invoice and maturity dates accordingly.

---

¹ According to Article 14(3) and (4) DGSD, "if a credit institution ceases to be member of a DGS and joins another DGS, the contributions paid during the 12 months preceding the end of the membership, with the exception of the extraordinary contributions under Article 10(8), shall be transferred to the other DGS. If some of the activities of a credit institution are transferred to another Member State and thus become subject to another DGS, the contributions of that credit institution paid during the 12 months preceding the transfer ..."

A wide array of situations may arise when credit institutions change their affiliation to a DGS. This includes instances where, as described in your letter, a DGS collects the contributions on different dates so that the actual payments of contributions fall outside a one-year time span. It can also happen that a DGS no longer raises contributions because of the target level reached.

As you might be aware, despite the non-prescriptive language of Article 14(3) DGSD, my services have tried informally to explore an amicable solution during several rounds of bilateral exchanges between September 2019 and March 2020 with all DGSs involved in Sweden, in the Baltic Member States and in Finland. They also involved the European Banking Authority (EBA), which had previously also tried informally to solve this issue.

However, although this informal intervention was positively received by all parties involved, it was not possible to satisfy the claims of the Baltic DGSs due to the potential legal risks and challenges deriving from the indistinct language of Article 14(3) DGSD.

In view of this, and as recently discussed in different fora², we intend using the upcoming review of the DGSD to clarify Article 14(3) DGSD and to provide an adequate response to all possible situations when credit institutions change the affiliation to a DGS. While that clarification would not apply retroactively to DGSs in the Baltic countries, this would prevent similar situations from materialising in the future.

Yours sincerely,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'V' followed by 'DL' and a long horizontal line.

Valdis Dombrovskis.

---

² EBA opinion on the eligibility of deposits, coverage level and cooperation between DGSs of 8 August 2019; Commission Expert Group for Banking, Payment and Insurance of 16 July 2020.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PROCEDŪROS INICIJAVIMO PAGAL SUTARTIES DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VEIKIMO 259 STRAIPSNĮ LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU PRIEŠ ŠVEDIJOS KARALYSTĘ
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-01-13 Nr. ((7.62-02)-5K-2120952)-6K-2200306
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-01-13 Nr. 6R-503
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Liutvinskas Mindaugas, Viceministras, Vadovybė
Sertifikatas išduotas	MINDAUGAS LIUTVINSKAS, Lietuvos Respublikos finansų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-01-13 08:38:59 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-01-13 08:39:24 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-05 08:36:47 – 2024-01-05 08:36:47
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Lietuvos Respublikos finansų ministerija , Lietuvos Respublikos finansų ministerija, į.k.288601650 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-02-28 16:28:06 iki 2022-02-27 16:28:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, į.k. 188604955 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-09-25 15:37:33 iki 2022-09-24 15:37:33
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Sekasoft:AIS:EDVS:1.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-01-13 09:20:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-01-13 09:20:00 Dokumentų valdymo sistema Avilys